

Zápis z 8. zasedání Výboru pro práva starších lidí

4. dubna 2023, online

Přítomní - členky a členové: V. Bílková (předsedkyně), T. Hanelová, S. Hušek Morawitzová, E. Jašová, K. Koldinská, I. Kuchyňková, M. Miklušáková, L. Vidovičová

Za ÚVČR: J. Machačka

Návrh programu:

1. Úvod
2. Informace od členek a členů Výboru
3. Priority Výboru
4. Různé

Průběh zasedání:

1. Úvod a informace o stavu Výboru pro práva starších lidí

J. Machačka uvedl, že na oddělení ÚV dochází k personálním změnám a nový/á tajemník/ce bude jmenována v květnu/červnu.

V. Bílková pak informovala o křestu své knihy Lidská práva starších lidí.

2. Téma Age managementu

a) Informace o Konceptu (MPSV)

E. Jašová shrnula úpravu Age managementu v české státní správě a informace o demografických změnách, životě seniorů, péče o ně a jejich integraci. Z relevantních mezinárodních dokumentů uvedla Závěry Rady o demografických změnách (2020), Závěry o stárnutí (2021), Zelenou knihu (2021), dokument Výboru pro sociální ochranu k přiměřeným důchodům. Z národních dokumentů pak Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti ČR 2021 – 2025 (STRAPS), konkrétně Strategické cíle C 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10. Zmínila, že letos je připravován Akční plán, který bude rozpracovávat témata, jako jsou terénní služby, vzdělávání o seniorech, podpora zapojení a dobrovolnictví seniorů, spravedlivé a únosné důchody.

V. Bílková otevřela diskusi k možnosti zapojení se do přípravy AP. Panovala shoda na tom, že by se Výbor mohl a měl zapojit.

S. Hušek Morawitzová představila projekt Zlatá práce (age management v praxi a ve firmách). Pozvala členstvo na kulatý stůl, který se bude konat dne 27. dubna.

V. Bílková poděkovala a požádala o bližší představení projektu na příštím zasedání.

ÚKOL: Na příštím zasedání blíže představit projekt Zlatá práce Krásy pomoci.

3. Problematika jídla pro seniory (dr. Vidovičová),

Vidovičová: Představila základní problematické aspekty výživy, resp. podvýživy seniorů v institucích, kterému se v rámci činnosti VOP věnuje.

Panovala shoda na řešení tohoto tématu i nadále.

4. Desatero pro novináře, integrace seniorské problematiky do aktivit ISZ (dr. Vidovičová)

L. Vidovičová téma uvedla s tím, že návrh přijetí zásad pro komunikaci v krizových situacích a při nehodách seniorů přednesla na minulém zasedání zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Konkrétně se může jednat o situace seniorů v krizích, pádů v bytech, ztracení se na ulicích, asistence seniorům na ulici, další krizové situace (katastrofy, pohromy), ohrožení v institucích, zdravotní rizika a vhodné zásoby rezerv.

Pro novináře by pak mohlo být připraveno patero, které by zakotvovalo zásady nestigmatizovat, nestereotypizovat či nepodněcovat boj mezi generacemi navzájem.

V. Bílková podpořila, aby se Výbor na přípravě patera podílel. Zmínila rovněž [konferenci RESTABUS](#) dne 25. 4. 2023.

---

5. Priorita Institucionální péče (Mgr. Hanelová)

a) Novela zákona o sociálních službách (Mgr. Hanelová)

T. Hanelová vyjádřila, že hlavním tématem současné novely je příspěvek na péči, kvalita a standardy jsou upraveny ve vyhlášce. Budou pak následovat další novely, které by měly mezery zaplnit. Zabývá se jimi PS k financování a kvalitě sociálních služeb na MPSV.

I. Kuchyňková uvedla, že dojde k redukci druhů sociálních služeb. Budou zachovány 3 základní typy (péče, prevence, poradenství). Návrh nepovažovala spíše za nekoncepční. Mezi mezerami v zákoně v oblasti dlouhodobé péče zmínila registraci ke zdravotnímu pojištění, absenci terénní péče a podpory v domácím prostředí.

E. Jašová přislíbila zjištění více informací ke komunikaci a zprostředkování textu návrhu zákona.

ÚKOL: E. Jašová zajistí více informací ke komunikaci a zprostředkování textu návrhu zákona.

6. Priorita Špatné zacházení se staršími lidmi (EAN)

a) Reprezentativní šetření v seniorské populaci (Mgr. Lorman, Dr. Vidovičová)

L. Vidovičová uvedla, že šetření se zúčastnilo přes 3000 seniorů. 40% z nich se setkala s týráním v různých formách na sobě či druhých. Dopady na státní rozpočet vyčíslila na 1,5 mld. Kč ročně. Konkrétně se zejména jedná o útoky na důstojnost. Špatné zacházení hlásí asi 25% seniorů, 70% se naopak domnívá, že by stížnost k ničemu nebyla. Zmínila i možnost v této oblasti využít techniky restorativní justice.

b) Metodika široké definice EAN TACR projekt MPSV (Mgr. Lorman, Dr. Vidovičová)

J. Lorman shrnul, že proběhla veřejná konzultace. Řeší se zejména terminologie, formy, rizika, možnosti řešení, problémy, prezentace, kooperace aktérů, prevence a jejich aktéři. Ač mezi kontrolními mechanismy funguje inspekce v sociálních službách a VOP, sociální práce na obcích je problém. Mezi problematickými aspekty rovněž zmínil příliš přísné podmínky pro vykazování a skutečnost, že intervenční centra jen po žádosti oběti (ex offa), rozsah pravomocí PČR, nevyužívání restorativní práce, nedostatečnou součinnost aktérů a multidisciplinární práci, nezávislé stížnosti a osvěta. Nadnesl možnost přijetí zákona o EAN.

7. Priority Domácí péče a domácí pečující (Mgr. Morawitzová, Prof. Koldinská, Mgr. Kuchyňková)

I. Kuchyňková informovala o činnosti Komise MPSV pro sociální začleňování. Navrhla možnost propojení činnosti s výborem. Informovala rovněž o novém NAP k sociálnímu začleňování, který obsahuje kapitoly ke zdraví, péči, zranitelným skupinám a chudobě seniorů.

ÚKOL: Oslovit D. Beňáka o sdílení informací z komise (J. Machačka)

8. Informace od členek a členů Výboru

a) Italská komplexní reforma přístupu k seniorům (Prof. Koldinská)

Z technických důvodů nemohlo proběhnout.

ÚKOL: Představit příště italskou reformu (K. Koldinská)

9. Různé

V. Bílková otevřela téma finanční stigmatizace důchodců na veřejnosti, jsou označováni ve smyslu, že parazitují na společnosti.

J. Lorman dodal, že se vyskytují názory, že nás senioři ekonomicky ohrožují, důchodci nejsou tak chudí, jak se zdá. Vyjádřil, že se jedná o ageismus.

I. Kuchyňková doplnila, že dalším stereotypem je, že OSVČ rovněž parazitují.

V. Bílková toto označila za reakci na politiku.

M. Miklušáková rovněž vyjádřila, že vláda je spoluautorem problému.

V. Bílková přislíbila komunikaci se ZLP a předložení návrhu prohlášení spolu s J. Lormanem. Požádala rovněž E. Jašovou o informace ohledně důchodů a seniorské rady. Na příštím zasedání by rovněž ráda otevřela téma místní krizové péče v komunitách.

ÚKOL: Informace k důchodům a zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace (E. Jašová)

ÚKOL: Téma místní krizové péče v komunitách (V. Bílková)

V Bílková následně z důvodu naplněného času poděkovala přítomným a zasedání ukončila.